

Prizemlje odigrao
kao da je **START**

42. rednik

Prizemlje odigrao
kao da je **START**

ES

ES

ES

2

0

1

6

TRAPSAVEC

Prizemlje odigrao
kao da je **START**

Krucinál!

Že já si vždycky na sebe upletu takovouhle volovinu!?

Asi mám prostě potřebu si dokazovat, že na to pořád mám. Všechno mě bolí. Berou mi křeče, je mi zima a mám neodbytný pocit, že tu vypustím duši. A to ještě nejsme určitě ani v půlce toho prokletého kopce. Možná je dobře, že je mlha, takže nevidím nahoru, kolik mi toho ještě čeká. Vědět to, tak zaručeně omdlím. Tak jedeme po indiánsku – deset mátožnejch kroků, zastavit a vydejchat. A zase deset. No dobře – jen osm. Na tenhle schod se musím vydejchat pořádně. Klouže to na těch mokrejch kamenech jako čert a mám strach, aby to nepodjelo. V teple obýváku to se to plánuje. To jsem machroval nad mapou. S berlema si tu teď ale připadám fakt nepatřičně. Ale co! Chtěl jsem na kopec, lezu na kopec. Po zledovatělejch kamennejch schodech, aby bylo jasno! Dřív jsem si vykračoval jinak. Kdepak jsou doby, kdy jsem dělal šedesátku za víkend. Dlouhý vejšlapy - to bylo moje. Málokdo se mnou udržel krok. Většinou jsem si přidával porce kiláků navíc a s partou se setkával až v neděli na nádraží. Až do toho osudného vejkendu, kdy jsem pospíchal za klukama a chytal přípoj na Liťák a ..... Na to radši nemyslet. O tom, co a jak se vlastně stalo, jsem špekuloval už snad miliónkrát. Hned po procitnutí ve špitále a pak i dlouhou dobu doma.

Další schod. Odplivuju nad tou námahou.

Lepší bude teď asi nemyslet na nic a soustředit se na výstup. Jde to vůbec? Nemyslet na nic? Ať mi někdo laskavě ukáže, jak se to dělá. Palicí mi toho letí strašná spousta a jen málokterá z myšlenek se uchytí na delší dobu. Jak je asi maratoncům? Co těm jede hlavou na takovým řekněme pětatřicátým kiláku? Ota Pavel přesně o tomhle psal, o Zátopkovi, o Veselým, o všech těch kofrech, co překonali tu bolest, ten zmar. Překonali sami sebe. A já si teď nevzpomenu ani na větu. A to při tom z těch knížek kamarádům běžně cituju.

A další schod. Ten mi dal.

Uf, další schod.

„Na co myslíš?“ ptával jsem se bejvalý ženy.

„Na nic,“ odpovídala většinou. To mi dokázalo vytočit do běla.

„Jak na nic?“ halekal jsem na ní. Většinou to končilo bouřlivou hádkou, která pak ostře kontrastovala s tichou domácností.

A další schod.

Tep mám tak 180, srdce mi mlátí a chystá se každou chvíli vyskočit z těla. Sípavě dýchám jak stará lokomotiva a proklínám se za každou cigaretu. Jestli tam vylezu, tak s tím kouřením seknu. Kolikpak asi podobnejch závazků už slyšel tenhle kopec? Jenomže já to mám jinak. Měl bych se asi k něčemu zavázat. Hm, zavázat? Boty si třeba nezavazuju už léta.

„V klidu dejchej, máme čas,“ vrací mě do reality Zmrzka, kamarád největší.

Jedinej, kdo byl ochotnej se vypravit se mnou v tak darebným počasí.

„Ty myslíš na co?“ ptám se mezi jednotlivějma nádechama Zmrzky, abych nepřemejšlel sám. Aby si hlava odpočinula. Zdá se bejt z celýho těla daleko nejunavenější. Ale to bude určitě těma vođrhovačkama, co mi jedou na pozadí kolotoče myšlenek jako podkres. Jako vlezlá barová muzika. Kolikrát jsme si na vandrech při dlouhejch přesunech vzájemně nasazovali do hlavy různý profláklý melodie. A pěkně zákeřně! Taková Zagorová se svym „je naprosto nezbytné, aby nebe bylo blankytné...“ se dokázala v hlavě usídlit na dlouhou dobu. Vychytat tu správnou chvíli patřilo vždycky v naší partě k pravýmu bontonu. Člověk si šlapal mokrym sněhem, porce kiláků před náma ještě nešla spočítat na jedný ruce, v botách nezaměnitelně čvachtalo a vidina grogu ve vytopený boudě se zdála jak vrchol utopie - tak přesně v takový mrzutě nastavený chvíli se naoko dobrácky přitočil kamarád, nasadil jehlu do drážky a naprosto neomylně vybral z jukeboxu zvrhlostí píseň kupříkladu o žízale Jülii! To pak nezbylo než sledovat špičky bot a čekat, až to přejde. Tak něco podobnýho se teď točí v palici mně.

A další schod! Ted' mezistupeň vyšší než obvykle. Vystupuju na něj jen s největším sebezapřením a je jasný, že budu dýl vydejchávat.

„Máme to podle plánu. Počasí je taky v pohodě!“ směje se Zmrzka dobrácky za brejličkama a uklízí mapu pod bundu.

Jak tenhle chlap dokáže z každý zoufalý situace vytěžit svoji standardní porci optimismu je každému záhadou. Mlha se dá krájet jak u Brčálníku, teplota kolem nuly, sníh s deštěm poháněnej větrem do obličeje bodá jako dikobraz a on, že počasí je v pohodě. Jsem ale opravdu rád, že je tady se mnou. Natáhnu to ted' až k tomu omrzlýmu pařezu tamhle, hecuju se. Pak ztěžka zapírám berle a přes zuby cedím nadávky. Musíme přesně na čas otočit a vrátit se před setměním. Lanovka dolů by byla spása, ale v tomhle počasí už zaručeně vlekaři popíjej čaj někde u krbu, protože jim je jasný, že na kopci může dnes bejt akorát tak blbec. Nebo dva. Proto jsme taky od rána nepotkali živou duši. Oběma nám dochází, že melu z posledního a vrcholu nejspíš nedosáhem. Asi by se z případného nezdaru svět nezbořil, ale styděl bych fest. Před Zmrzkou. A před sebou! Nadávám si teda jen pro sebe, aby Zmrzka nepoznal, že jsem opravdu ve srabu a zapínám autopilota a nechávám tělo, ať se s dalšíma schodama popasuje samo. Upadám do letargie a sunu se těžce vzhůru. Dívám se na sebe jakoby shůry, jako věrnej anděl sebe sama. Jako tenkrát u Lit'áku. To jsem taky letěl nad vagónem. Zcela zřetelně jsem viděl, jak kluci usedají k mariáši, jak se špičkujou a probíraj plán vandru. Byl jsem tam normálně s nima. Fakt. Nekecám. Jasně jsem slyšel šerifa, jak mi spílá do opozdilců. Chtěl jsem ho chytit za rameno - vždyť já jsem tady! Ale nešlo to. Ve skutečnosti jsem v tu chvíli absolvoval svůj první vyhlídkovej let helikoptérou. Teda říkali to ve špitále. Já o tom nevím, já byl v limbu. A dlouho. 10

„Někdo je nad náma,“ vrací mi zpátky na kopec Zmrzka.

Mžourám nahoru, ale je vidět jen na pár metrů. Ale pak taky něco zaslechnu. Někdo nebo něco tam opravdu je. A přibližuje se to! Že by nějakej zbloudilec? Z mlhy vybíhá vlčák velkej jak tele! Je promočenej na kost a klepe se zimou a možná i bázní. Ocasem na uvítanou rozhodně nevrťí.

Podezřele si nás měří s čumákem u země a jako většině psů se mu nelíběj moje berle. Psisko nám ukazuje velikost svejch zubů a temně vrčí. Otáčím se na Zmrzku, ale to už vlčák startuje po mejch nohách. Taktak mu nastavuju berli, ale nabírá mě v plnym běhu a už se kutálím po schodech dolů. Brzdím nárazem o šutr o pár metrů níž. Je to děsná šlupka, ale dopadám naštěstí na batoh. Slyším jen štěkot a Zmrzkův křik. Chudák čokl asi běhá bez pána po horách, ale pro mě je to teď bestie krvelačná. Zmrzka s batohem v ruce brání dalšímu útoku. Sahám rychle do svýho pinglu a vytahuju kus salámu. Vlkodlak reaguje, jak jsem čekal. Odhazuju kus mastnýho sousta z kopce dolů a psisko okamžitě zapomíná na mě i na berle. Ale to bych s sebou musel mít pojízdný řeznictví, abych ukojil jeho hlad. Už se žene zpátky. Zmrzka mi bere salám a mává jím jako v průvodu zamlada.

„Zkusím ho odlákat trochu dolů, pokračuj sám,“ ještě na mě Zmrzka zavolá, než se s tím hladovým útočníkem ztratí v mlze.

Pokouším se postavit, ale nejde to. Jsem jak brouk na krovkách. Vrchol bezmoci! Sčítám ztráty a kontroluju, jestli jsem si něco nepošramotil. Trochu pobolívaj žebra, ale tak zlý to snad nebude. Klouby odřené do krve začínaj pálit, to jsem do teď vůbec nevnímal. Jednoznačně důsledek pádu. Jedna berle je ještě o pár metrů níž. Dlouze k ní slejzám a stojí mě to moře sil. Šok pomalu odeznívá a mně zůstává jen pocit osamění a dostavuje se únava z řádu obrovskejch. Sedím na schodě a utírám slzy. Potvory se objeví vždycky v nepravou chvíli. Nevím, kolik uběhne minut, než začnu zase vnímat. Jedinými společníky jsou mlha a vítr. Nemám v sobě špetku morálky, abych vykročil vzhůru. Klepu se zimou jak ten vlčák a nevím, co si počít. Tak jsem zase zpátky na samotnym dně? Předaleko je ráno, kdy jsme vyráželi se Zmrzkou plný optimismu.

„Chtělo by to do hlavy nějakou vlakovou swingovku, ať chytne rytmus,“ povídal hned po snídani Zmrzka, „třeba Mrtvej vlak.“ Pak mu ta vlaková souvislost dochází a omlouvá se. Nemá za co, tenkrát s náma nejezdil.

„Mrtvej vlak je dobrá!“ uklidňuju ho a tahle legendární ryvolovka mi pak hraje v hlavě celý dopoledne. Až k prvním schodům. Pak mi teprve s prvním

úbytkem sil začne ten myšlenkovej kolotoč. Jdu na to! Flákám vztekle berlema a zkouším vyšlápnout nahoru. Zatraceně ztěžka a pomalu.

Další schod. A další schod! Písnička se vrací.

...znáš tu trať, co jezdit po ní je tak zrovna k zbláznění ...

Znám. Jasně že znám. Krucinál, nikdo tu trať přece nezná líp než já.

Dejchám. Naplno a nahlas. Křičím do mlhy. Vztek mnou přímo lomcuje. Drtím si zuby o sebe. A sunu se nahoru.

... v semaforu místo lampy svítěj kosti zkřížený ...

Ani nápad! Znova mě nedostanou. Já tam patřím! A mě patří tenhle kopec. Bude můj! Dobře tu písničku Zmrzka vybral! Vytáhne mě tam. Zmrzka dobračisko - není tu a stejně pomáhá.

Další schod.

Už tam přece musím bejt! Psali, že těch schodů je k tisícovce. Já už jich ale přešel milión.

Zase křičím. Myslem jsem, že v duchu, ale ne. Moje řvaní se rozlejhá po kopci.

Nadávám. Ani ne tak na osud a moje životní eskapády, ale že se už nikdy nehodlám vzdávat.

Konečně se cesta trochu rovná a i mlha se roztrhává. Že by konečně už? Není to jen zdání? Zimnice se mnou cloumá, připadám si hrozně slaboučkej. Z každého záhybu těla vyškrabávám poslední zbytky sil. Vlastně ne. Sílu ani energii už dávno žádnou nemám. Musí mě tlačit dopředu něco jinýho. Halekám a křičím už na celý kolo.

„Dobrá motivace! Musíš bejt slyšet po celejch horách,“ dohání mě právě včas udejchanej Zmrzka. „S tím čoklem jsem musel skoro až dolu.“

Nemám sílu se na něj ani usmát. Posledních pár desítek metrů už skoro nevnímám.

Na obzoru je vidět vrcholovej triangl a skrz mraky se prodírá nesměle první slunečnej paprsek toho dne.

„Na to, že je odpoledne, sis dalo celkem na čas,“ rouhám se a hrozím k nebi berlí. Než se doplácám k trianglu, je už skoro jasno a je vidět do údolí. Zmrzka už rozjíždí na lihu čaj a hlavou kejvá směrem do hloubky pod námi.

„Tak vidíš!“ zase ke mně mluví ty jeho rozesmátý brejličky.

„Vidím, Zmrzko, vidím!“

Švihnul jsem berlí do trianglu až to zazvonilo. Aby taky ten pacholek železnej věděl, že jsem tady. A že tady už budu pořád a že zase začnu jezdit. Když jsem zdolal tohle, můžu vlastně kamkoli. Shazuju batoh a usedám s pocitem něčeho velkolepýho na poslední schod. A protože mě už k smrti bolí kyčle, odepínám obě protézy.

Václav Mišik

2. místo - Próza nad 23 let